

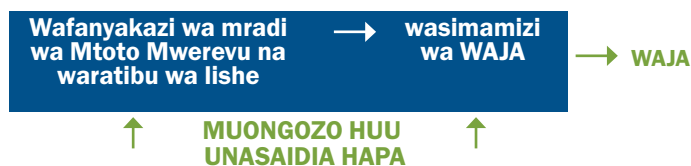
MWONGOZO WA WARATIBU WA LISHE KWA AJILI YA MIKUTANO YA KILA MWEZI NA WASIMAMIZI WA WAJA

USIMAMIZI ELEKEZI NI NINI?

Ni mchakato wa kuongoza, kufuatilia, na kufundisha watoa huduma ili kuchochea ufanisi na viwango ili kuhakikisha utoaji wa shughuli zilizo na ubora. Wakati wa ziara za usimamizi, kufanya kazi kama timu ili kufikia lengo kuu na malengo mliyojiweka.

NANI ANAPASWA KUTUMIA MWONGOZO HUU?

Wafanyakazi wa mradi wa Mtoto Mwerevu na waratibu wa lishe wa wilaya wakati wa kuwajengea uwezo wasimamizi wa WAJA. Matokeo yake ni wasimamizi wa WAJA, wataweza kuwasimamia WAJA kwa ufanisi Zaidi. Angalia hapo chini:

Upo mwongozo mwingine unaosaidia wasimamizi wa WAJA kuwasaidia WAJA

KWA NINI USIMAMIZI ELEKEZI NI MUHIMU?

Mradi wa *Mtoto Mwerevu* hauwezi kufanikiwa bila hili. Unapofanya mikutano ya kila mara na yenye ufanisi kwa wasimamizi wa WAJA, unaweza;

- Kuwapa moyo na kuwapa msaada unaohitajika ili kuwawezesha kukabiliana na changamoto wenyewe;
- Kuwasaidia wasimamizi wa WAJA kuelewa Majukumu yao vizuri;
- Kuwaongezea maarifa na ujuzi wanaohitaji wasimamizi wa WAJA ili kufanya kazi zao kwa ufanisi; na
- Kuwahamasisha.

NI MARA NGAPI UNAPASWA KUFANYA ZIARA KWA WASIMAMIZI WA WAJA? Kwa Mwezi.

PITIA VIFAA UNAVYOPASWA KUWA NAVYO WAKATI WA MIKUTANO YA KILA MWEZI NA WASIMAMIZI WA WAJA

- Huu Mwongozo;
- Mwongozo wa wasimamizi wa WAJA wa kuwasaidia WAJA
- Mwongozo wa kazi wa wasimamizi wa WAJA.
- Mwongozo wa kazi wa WAJA
- Hadidu rejea za kutembelea kaya na vikundi zilizo gawiwa katika mafunzo ya Mtoto Mwerevu IYCF/ECD/WASH.
- Ripoti za ufuatiliaji na tathimini juu ya utekelezaji na
- Kitu chochote unachofikiri ni cha muhimu.

NINI KINAPASWA KUFANYIKA UNAPOKUTANA NA WASIMAMIZI WA WAJA?

KILA MWEZI, unapaswa kuwauliza wasimamizi wa WAJA kama wanapitia mambo yafuatayo na WAJA kuhusu kutembelea kaya:

1. Ikiwa wanajua kaya ngapi wanapaswa kutembelea kila wiki (Kutembelea mara 6 kila wiki);
2. Ikiwa wanajua ni kaya gani zinazopaswa kutembelewa. Nyumba zifuatazo zinapaswa kutembelewa:
  - a. Yenye angalau mtoto mmoja mwenye umri chini ya miaka 5 ambaye ana utapiamlo wa kadiri au wakati;
  - b) Inayo shiriki katika TASAF au ambayo ni masikini sana lakini haikusajiliwa katika TASAF;
  - c) Yenye mama aliye katika ujauzito wa kwanza;
  - d) Yenye watoto wa miezi 3 mpaka 9;
  - e) Inayokumbana na changamoto wakati wa kunyonyesha, ulikizaji wa chakula, Maji na usafi wa mazingira au Matendo changamshi

3. Uliza kama WAJA wanatembelea kaya nyingine? (kumbuka: hakuna kaya nyingine isipokuwa zile zilizotajwa hapo juu zinazopaswa kutembelewa)
4. Tambua mahali ambapo WAJA wameshafanya kazi (eneo la kijiografia);
5. Na ikiwa WAJA hawajui juu ya nani anayetakiwa kutembelewa na mara ngapi, wape mwongozo.
6. Muulize msimamizi wa WAJA ni vitu gani WAJA hujadili wakati wa kutembelea kaya. Kwa kila umri wa mtoto: MIYCAN, WASH, ECD (na majukumu ya wakinamama; mkazo usiwe kwa MIYCAN tu bali pia kwa mada nyingine, hasa za WASH na ECD);
7. Uliza kwa wasimamizi wa WAJA namna WAJA wanavyo andaa na kutembelea kaya kwa kutegemea na umri wa mtoto;
8. Kama WAJA wanatumia njia ya majadiliano na kwa namna gani?
  - a. Tumia hadidu rejea zilizo gawiwa wakati wa mafunzo ya Mtoto Mwerevu juu ya kunyonyesha, ulikizaji wa chakula, Maji na usafi wa mazingira au Matendo changamshi; na
  - b. Waulize wasimamizi wa WAJA kuainisha changamoto na mafanikio juu ya kutembelea kaya (kwa mfano, je WAJA wanajizuia kufundisha na badala yake wanaruhusu majadiliano?);
  - c. Hakikisha ya kwamba, wasimamizi wa WAJA wanafahamu jinsi ya kufanya majadiliano ya tabia, fanya jaribio la majadiliano ya kubadili tabia kwa wasimamizi wawili wa WAJA na wape mrejesho unaojenga.
9. Pitia kujua kama wasimamizi wa WAJA wanayo ratiba ya kuwapitia na kuwasimamia WAJA wakati wa kutembelea kaya na vikundi.
10. Uliza wasimamizi wa WAJA kuainisha changamoto na mafanikio wakati wa kutembelea kaya.
11. Pamoja na wasimamizi wa WAJA jadili namna ya kutatua changamoto mbalimbali;
12. Wasaidie wasimamizi wa WAJA kuhakikisha WAJA wana vifaa wanavyohitaji (tazama orodha kamili katika mwongozo wa usimamizi wa WAJA);
13. Uliza kama wasimamizi wa WAJA wanashirikiana na vituo vya afya na namna ya mahusiano yao;
14. Uliza wasimamizi kama WAJA wameweza kujaza vizuri fomu za ukusanyaji wa taarifa na kama wameweza kutatua changamoto za ukusanyaji wa taarifa na ujazaji wa fomu;
15. Pitia namna wasimamizi wa WAJA wanaweza tumia takwimu zilizo kusanywa kuboresha utendaji wa WAJA.
  - a. Katika kaya;
    - i. Idadi ya kaya zilizo tembelewa na makundi yaliyo tembelewa (je ni zile kaya lengwa? Pitia fomu namba 3)
    - ii. Mada zilizo jadiliwa wakati wa kutembelea kaya kwa kadiri ya mahitaji ya kaya na jamii (je mada kama matendo changamshi na usafi zimeachwa? Tazama fomu namba 3).
    - iii. Kaya zenye mahitaji mahususi (kwa mfano, kaya zenye watoto Zaidi ya mmoja walio chini ya miaka miwili);
    - iv. Kaya zinazohitaji kutembelewa mara ya pili kama hatua ya kubadili tabia;
    - v. Kama familia zinazo hitaji rufaa za kwenda kwenye vituo vya afya wanapata hizo rufaa, na kama hizo familia zinakwenda kwenye hivyo vituo vya afya; na
    - vi. Kama wasimamizi wa WAJA wanatumia mwongozo ili kuhakikisha ufanisi na ubora.
  - b. Vikundi
    - i. Idadi ya vikundi na kama walengwa ndio wanahudhuria (kwa mfano, mama mwenye mtoto wa chini ya miaka mitano, wajawazito, waume; pitia fomu namba 2);
    - ii. Mada zilizojadiliwa wakati wa vikundi, kulingana na uhitaji wa jamii (kama mada za usafi na matendo changamshi zimefundishwa?; tazama fomu za vikundi namba 2);
    - iii. Vikundi vyenye walengwa mahususi;
    - iv. Kama familia zinazohitaji rufaa za kwenda kwenye vituo vya afya wanazipata na kama hizo familia zinakwenda kwenye hivyo vituo vya afya; na
    - v. Kama wasimamizi wa WAJA, wanatumia mwongozo ili kuongeza ufanisi na ubora wa kazi;
16. Uliza kama kuna changamoto nyingine wasimamizi wanazipata (kama, shida ya usafiri, malipo ya WAJA, motisha ndogo); wasaidie kutatua hizo changamoto.

Kwa vikundi uliza;

1. WAJA wamefanya majadiliano kwenye vikundi vingapi?
2. Nani walihudhuria katika majadiliano ya vikundi (wakina mama? Wababa? au wazee?);
3. Jinsi gani WAJA walitoa elimu shirikishi kwenye vikundi (rejea hadidu za vikundi zilizo tolewa wakati wa mafunzo ya Mtoto Mwerevu katika namna ya kunyonyesha, ulikizaji wa chakula, Maji na usafi wa mazingira au Matendo changamshi);
4. WAJA hujadili nini katika vikundi (MIYCAN, usafi, matendo changamshi, kazi nzito kwa wakina mama) (mkazo usiwe kwenye MIYCAN pekee bali pia kwenye mada nyingine hususani za usafi na matendo changamshi); na
5. Jadili changamoto na mafanikio WAJA wamezipata wakati wa majidiano ya vikundi (je waliohudhuria ni walengwa?, je majadiliano ya vikundi yanatija? Je wakinamama wanapata nafasi ya kufanya tabia mpya?).

MARA NYINGI LAKINI SIO KILA MWEZI, Unatakiwa:

1. Pitia miongozo ya Mtoto Mwerevu “vipengele vya kuzungumzia kwa WAJA katika majadiliano ya vikundi” kuhakikisha wasimamizi wanawasaidia WAJA katika majadiliano ya vikundi na kujadili mada lengwa; vikundi ambavyo WAJA wanapaswa kuvipa kipaumbele katika mada za lishe matendo changamshi, na usafi pamoja na TASAF, vikundi vya dini, VIKOBA, vikundi vya kusaidiana vya akina mama na wanaume, kamati za maendeleo za kata;
2. Uliza kama WAJA wanaweza kufanya kazi na vituo vya afya, na wanaendeleaje na mashirikano hayo?
3. Tazama kama wasimamizi wa WAJA wanafahamu juu ya majukumu yao;
4. Ainisha msaada wasimamizi wanao hitaji;
5. Tadhmini juu ya hali ya afya na mfumo wa maisha wa eneo husika; na
6. Toa majukumu mapya kama inahitajika.